

Dof geroezemoes in eindeloos witte zalen

De dood is een lelijk geval. Ontkoombaar, eindeloos, koud en nog zo wat van die onaangename bepalingen.

Toch heeft hij kunstenaars, schrijvers en dichters door alle tijden heen, keer op keer geïnspireerd. Misschien juist wel omdat het zo'n onkenbaar gebied blijft, waarin de verbeelding alle ruimte heeft. De dood als carnaval op de panelen van Jeroen Bosch bijvoorbeeld, de dood als een eeuwig november in de gedichten van J.C. Bloem, of de dood als overwinning in death-metalsongs.

In de roman *De nachtmoeder* van de Nederlandse debutant Carel Donck (1946) wordt de dood voorgesteld als een verstommend verblijf in een eindeloze reeks witte zalen. Er ligt parket op de vloer. Dat wel, en er klinkt geroezemoes, als op een receptie. Laura is het personage dat we in haar dood volgen.

Ze was nog maar begin dertig, moeder van twee jonge kinderen en getrouwd met Gerard.

Vanuit een van de kamers kan zij de gebeurtenissen volgen in de wereld van de levenden. Dat gebeurt via een video-recorder - een wat achterhaald systeem, maar het werkt prima, zegt een engelachtige verschijning in stofjas. En zo is het.

Maar een grotere kwelling is

nauwelijks denkbaar. Laura ziet hoe Gerard in mum van tijd een nieuwe vriendin heeft. Ook in het leven van de kinderen speelt ze zelden nog een rol. Wanneer ze ontdekt dat ze contact kan maken met haar kroost in hun dromen, probeert ze alsnog haar invloed te laten gelden.

Dramatisch is dit een geweldig mooi gegeven. Donck weet het ten volle te benutten. Heel goed mogelijk dat zijn jarenlange ervaring als scenario-schrijver, voor tv-series als *De zomer van '45* en *Zwarte sneeuw*, hem ten dienste stond. Want die paar uur dat het lezen van de roman duurt, ben je tijdelijk van de wereld, zo spannend, indringend en tegelijkertijd afschrikwekkend is dit verhaal. De dood als toestand van contactloosheid, als oefening in het afgesloten zijn van je dierbaren; een ellendiger scenario is niet voor te stellen.

Dat Donck daarover desondanks een fijne louterende roman heeft weten te schrijven, neemt hem zeer voor je in.

Daniëlle Serdijn

De nachtmoeder
Carel Donck

De Arbeiderspers; 188 pagina's;
€ 16,95

ISBN 978 90 295 66223